

# OPSON VI. akció

## - háttéranyag -

---

### *Az OPSON akciósorozat*

---

2010 áprilisában rendezték az INTERPOL és az olasz erdészeti hivatal kezdeményezésére az első nemzetközi találkozót az olaszországi Sabaudiában, melynek témája a hamisított és védett élelmiszerek voltak. A találkozón Egyiptom, Portugália, Spanyolország és Franciaország rendészeti szakemberei vettek részt. Az egyeztetésen felmérték az igényeket és a lehetőségeket egy közös fellépésre a mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek hamisításával szemben.

Az élelmiszerhamisítás önmagában több kárt is okoz egyidejűleg. Egyrészt a hamis élelmiszerek és italok képesek komoly egészségkárosodást okozni a fogyasztóknak, mely akár halálos is lehet, másrészt számolni kell a gazdaságot érintő kérdésekkel is. A hamis termékek értékesítése megfosztja bevételeiktől a legális kereskedelemben részt vevő szereplőket, ugyanakkor a vásárlók bizalmát aláássa a gyártók termékeivel kapcsolatban a minőség és a biztonság terén, ez pedig a munkahelyek számának csökkenéséhez, vállalkozások megszűnéséhez vezethet. A szervezett bűnözői csoportok – az úgynevezett „agromaffia” – komoly bevételhez jutnak az élelmiszerhamisítás által, amely egyes becslések szerint éves szinten legalább 12 milliárd euróra tehető.

Az első műveletben, 2011-ben még csak 10 EU tagország vett részt, majd a jelenség felismerését követően a résztvevők száma folyamatosan gyarapodott az alábbiak szerint:

- OPSON II: 29
- OPSON III: 33
- OPSON IV: 41
- OPSON V: 57
- OPSON VI: 61

A műveletek koordinálásért nemzetközi szinten az EUROPOL és az INTERPOL a felelős, nemzeti szinten pedig általában a rendőrség/vámhatóság közösen az élelmiszerbiztonságért felelős hatósággal.

### *OPSON VI. alapinformációk és eredmények*

---

**Ellenőrzés időpontja:** 2016. december 1. - 2017. március 31.

**Célterület:** silány minőségű, hamis élelmiszerek és italok felderítése

**Résztvevő országok száma:** 61 (ebből 21 EU tagország)

**Lefoglalt termékek:**

- 9 800 tonna
- 26,4 millió liter
- 13 millió egységnyi/darab

Ezek értéke: 230 millió Euró

A termékkör igen széles, megtalálható közötté ásványvíz, tengeri halak, olívaolaj de még kaviár is.

További részletek az Europol oldalán:

<https://www.europol.europa.eu/newsroom/news/eur-230-million-worth-of-fake-food-and-beverages-seized-in-global-opson-operation-targeting-food-fraud>

**Az akció magyarországi tagjai:**

- Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV)
- Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH)

**Összesített magyar eredmények:**

- 47.415 kg, és
- 106.943 liter

silány, ismeretlen eredetű termék forgalomból történő kivonása.

Az akció sikerességében az EKÁER is közrejátszott, az ilyen ellenőrzések alkalmával az egyik esetben 15.000 kg romlott csokoládét, egy másikban pedig 5000 kg ismeretlen eredetű almát foglaltak le és semmisítették meg a szakemberek.

A hatékony fellépés fokozása érdekében a magyar vámhatóság felkérésére az EUROPOL 3 fős szakértői csoportot delegált Magyarországra, hogy célzott ellenőrzéseket hajtsanak végre a NAV pénzügyőreivel, illetve a NÉBIH ellenőreivel. Ezen felül a végrehajtásban érintett állomány elméleti képzést is kapott melyen külföldi és hazai szakértők tartottak előadást.

### NÉBIH esetek

A NÉBIH szakemberei az OPSON VI. akció során mintegy 104 ezer liter, valamint csaknem 25 tonna élelmiszerbiztonsági szempontból kockázatos terméket vontak ki a forgalomból, amelyek között hamisított méz, lejárt almalé, édesség, alkoholos ital, valamint zöldség-gyümölcs termékek szerepeltek.

#### *Méz*

Több hónapos előzetes adatgyűjtés után tartott vizsgálatot 2016 év végén egy nagykereskedésben, majd annak nyomán egy mézkiszерelő üzemben a NÉBIH. Az ellenőrzés-sorozat eredményeként csaknem 20 tonna idegen cukrot tartalmazó mézet foglaltak le az ellenőrök.

A szakemberek a nagykereskedő cég által forgalmazott 4 kg-os vegyes virágmézek különböző kisherelésű tételeiből vettek hatósági mintát. Az akkreditált laboratóriumi vizsgálatok kimutatták, hogy a megmintázott termékek több mint 30%-ban olyan cukrot tartalmaznak, ami a méhek által gyűjtött mézben csak kismértékben található meg. Ez az úgynevezett 4 szénatomos cukor csak bizonyos növények nektárjában fordul elő, maximum 7% mennyiségben.

Az ellenőrzést a hatóság a forgalmazó cégnek beszállító mézkeszerelő üzemben folytatta. Itt a megvizsgált és megmintázott tételek között szintén találtak a szakemberek – a laboratóriumi vizsgálatok eredménye alapján – hasonló okból kifogásolt készterméket.

Az esethez kapcsolódó fénykép- és videóanyagok elérhetők itt:

<http://portal.nebih.gov.hu/-/20-tonna-mezet-vont-ki-a-forgalombol-a-nebih>

### *Almalé*

Több mint 94 000 liter lejárt minőségmegőrzési idejű almalé forgalmazását tiltották meg a NÉBIH ellenőrei egy Hajdú-Bihar megyei gyümölcsle üzemben tavaly decemberben. A szakemberek a bemutatott gyártmánylapok alapján megállapították, hogy a vállalkozó a gyártási tevékenység kezdete óta több alkalommal is növelte termékei minőségmegőrzési idejét.

További részletek és az esethez kapcsolódó fénykép- és videóanyagok elérhetők itt:

<http://portal.nebih.gov.hu/-/csaknem-100-ezer-liter-lejart-almale-forgalmazasat-tiltotta-meg-a-nebih>

### *Édesség*

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal EKÁER csoportjának megkeresése alapján tartott ellenőrzést a NÉBIH egy törökbálinti raktárban 2016 decemberében. A hatóság a vizsgálat során több mint 3 tonna lejárt édességet és édesipari alapanyagot vont ki a forgalomból.

További részletek és az esethez kapcsolódó fénykép- és videóanyagok elérhetők itt:

<http://portal.nebih.gov.hu/-/tobb-mint-3-tonna-lejart-karacsonyi-csokoladet-foglalt-le-a-nebih>

### *Whisky*

Több mint 10 000 liter igazolatlan eredetű whisky-t vizsgál a hatóság. Az eljárás jelenleg is folyamatban van.

### *Zöldség-gyümölcs*

2017. február végén egy zöldség-gyümölcs nagykereskedő cég budapesti telephelyén mintegy 1486 kilogramm jelöletlen, így nem nyomon követhető zöldség és gyümölcs terméket vontak ki a forgalomból a NÉBIH ellenőrei. A termékek között paradicsom, burgonya, fokhagyma, sárgarépa, sütőtök, birsalma, banán, narancs és gránátalma is volt.